

Dosarul nr. 3ra-835/22
2-21006600-01-3ra-15082022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: L.Grădinari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, D.Stănilă, D.Corolevski)

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie și Primăria satului Ciciulea, raionul Glodeni privind constatarea nulității răspunsului, constatarea recunoașterii dreptului vătămat-dreptul la acces la informație, obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care a fost respins apelul depus de Iurie Grecu,

c o n s t a t ă :

La data de 18 ianuarie 2021, reclamantul Grecu Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Calistru Ilie și Primăria satului Ciciulea, raionul Glodeni privind constatarea nulității răspunsului, constatarea recunoașterii dreptului vătămat-dreptul la acces la informație, obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral cauzat în mod solidar în sumă de 4000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 decembrie 2020 cu nr.159 a depus cerere privind accesul la informație către primarul sat.Ciuciulea r.Glodeni-Calistru Ilie, în care a solicitat să fie informat cu informațiile publice solicitate, și anume, cu transparența procesului decizional al desfășurării tenderului la repararea porțiunii de drum de la cimitirul din s.Ciuciulea pînă la biserica din s.Ciuciulea , cîți bani publici din bugetul național, cît și din bugetul local s-au cheltuit pentru lucrările date.

La 24 decembrie 2021 a recepționat răspunsul nr.485 pe care-l consideră formal, nu se regăsesc informațiile solicitate.

Astfel, a solicitat constatarea nulității răspunsului dat, constatarea recunoașterii dreptului vătămat-dreptul la acces la informație, obligarea pîrîților cu titlu de satisfacție echitabilă a reparării prejudiciului moral cauzat în mod solidar în mărime de 4000 lei.

Prin hotărârea judecătoreii Drochia, sediul Central din 17 noiembrie 2021 a fost respinsă acțiunea.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 01 decembrie 2021 Iurie Grecu a depus apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La aceeași dată, Iurie Grecu a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii instanței de fond din 17 noiembrie 2021 cu emiterea unei noi decizii (f.d.40-41). Ulterior, printr-o cerere de completare la cererea de apel din 06 iunie 2022 apelantul a solicitat aceleași pretenții.

Prin efectul dispozițiilor legale enunțate, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 18 noiembrie 2021 și a expirat la 17 decembrie 2021, inclusiv, cererea de apel fiind depusă la 01 decembrie 2021. Prin urmare, cererea de apel a fost declarată în termen.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Grecu Iurie împotriva hotărârii Judecătoreii Drochia, sediul Central din 17 noiembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că potrivit art.5 alin.(1), (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982- XIV din 11.05.2000, subiecți ai prezentei legi sînt furnizorul de informații și solicitantul informației. Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sînt: a) autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; b) instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Conform art.21 alin.(1) din Legea privind accesul la informație nr. 982- XIV din 11.05.2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Potrivit art.17 din Legea privind accesul la informație nr. 982- XIV din 11.05.2000, cererea de furnizare a informației poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii și cu acordul solicitantului, în următoarele cazuri:a) informația solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat;b) informația solicitată deținută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul față de informație al solicitantului.

Instanța de apel a notat că instanța de fond a conchis cu temeinicie cu privire la faptul că, furnizorul de informații, în speță, Primarul s.Ciuciulea r.Glodeni Calistru Ilie, a dat răspunsul reclamantului la cererea adresată nr. 159. Reclamantul în cerere n-a menționat că a primit încă un răspuns de la Primarul s.Ciuciulea r.Glodeni Calistru Ilie, ulterior însă, a parvenit răspunsul de la ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, ce se confirmă prin avizul de recepție .(f.d. 35).

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că instanța de fond a dedus cu certitudine că, cerința reclamantului către Primarul s.Ciuciulea r.Glodeni Calistru Ilie, Primăria s.Ciuciulea raionul Glodeni privind constatarea nulității răspunsului dat, constatarea recunoașterii dreptului vătămat-dreptul la acces la informație, obligarea pârșilor cu titlu de satisfacție echitabilă a reparării prejudiciului moral cauzat în mod solidar în mărime de 4000 lei este neîntemeiată și urmează să fie respinsă, pe motiv că nu este probată, nu a confirmat prin probe constatarea recunoașterii dreptului vătămat-dreptul la acces la informație, deoarece careva drepturi prin răspunsul dat reclamantului nu i-a fost încălcat.

Mai mult, cu referire la pretenția din acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral în mod solidar în mărime de 4000 lei, cauzat prin acțiunile cât și inacțiunile pârșilor, instanța de apel a reținut că potrivit art.21 alin.3 lit.i) al Legii privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații, iar conform art.24 al Legii, în funcție de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul la informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Potrivit art.19 alin.1,3 Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții.

Potrivit art.1998 alin.1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, iar conform art.2036 alin.1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

În acest context, instanța de apel a statuat, că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenta delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

Sub acest aspect, instanța de apel a concluzionat că, nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

La data de 23 iunie 2022, Iurie Grecu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți (f.d.134)

Ulterior, la data de 30 iunie 2022 Iurie Grecu prin intermediul oficiului poștal a prezentat motivarea recursului (f.d.138-139).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La data de 15 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia motivării recursului depus de Iurie Grecu împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă până la data examinării admisibilității recursului, nu au depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată în data de 09 iunie 2022, Iurie Grecu a depus recurs nemotivat la 23 iunie 2022. Decizia motivată a fost notificată de Iurie Grecu la 02 august 2022 (f.d.137), iar cerere de recurs motivat a fost depusă la 30 iunie 2022.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Iurie Grecu, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de

consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Grecu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru